

Závěrečná zpráva projektu :

Podpora výuky na distribuovaném systému pro náročné numerické výpočty

Výkonné počítání má na ČVUT dlouhou tradici. Distribuovaný systém představuje specializovaný výpočetní systém, které je snadno dostupný po síti v rámci ČVUT a umožní studentům díky internetu používat i řadu specializovaných multioborových programů, které jim usnadní domácí studium v řadě odborných předmětů. Význam používání těchto programů je velkým přínosem zejména při budoucím uplatnění absolventů v praxi jak u nás, tak v zahraničí.

Dosažené výsledky projektu

Cílem tohoto projektu bylo umožnit v co nejkratší době nasazení distribuovaného systému ve výuce a to zejména na fakultě elektrotechnické, strojní, stavební, jaderné a dopravní.

Ve srovnání s klasickými linuxovými clusterly (IBM Opteron 1.6 GHz) a unixovými servery nabízí řada SGI Altix 3300 nepoměrně vyšší škálovatelnost a výkon[1, 2, 3]. Systémy s procesorem Intel Itanium2 mohou obsahovat 4 až 128 procesorů. Díky architektuře SGI NUMAflex [2] se chovají vůči uživateli nebo softwarovému vývojovému pracovníku téměř jako jednoprocessorový celek, což zdatelně zjednodušuje správu, snižuje náklady na údržbu a vývoj. Ze 128 procesorových systémů lze spojením tvořit clusterly s přenosem dat až 200krát vyšší rychlostí, než je tomu u konvenčních clusterových metod. To umožňuje škálovat do systémů se stovkami až tisíci procesory. Z těchto důvodů byl do Výpočetního a informačního centra ČVUT zakoupen superpočítač SGI Altix 3300 se sdílenou pamětí (SMP).

Clusterly SGI Altix^{TM} 3300 velmi dramaticky redukuje čas a zdroje potřebné k běhu technických aplikací díky globální sdílené paměti. Díky tomu je SGI Altix 3300 velmi vhodný pro různorodé oblasti průmyslu, státní zprávy, výzkumu a vědy, kde tradičním výpočetním clusterům s operačním systémem Linux chybějí paměťové zdroje a nejsou dostatečně rychlé.

Konkrétní výstupy projektu

Byly nainstalovány a odladěny následující vývojové nástroje dostupné pro Altix 3300:

- **Překladače:** Intel® překladače pro Linux (C/C++, Fortran), GNU Compiler Collection (C, Fortran 77)
- **Knihovny:** SGI Message Passing Toolkit (MPT), Scientific Computing Software Library (SCSL), Flexible File Input/Output (FFIO), CPU sets and memory placement, Intel® Math Kernel Library (MKL), Intel® Integrated Performance Primitives (IPP)
- **Vývojové nástroje a debuggery:** Etnus® TotalView® advanced debugger, GNU GDB, Intel® Debugger (IDB)

Nástroje na analýzu výkonnosti a běhu aplikací: Performance Co-Pilot^{TM}, Pfmmon performance tuning tool, Intel® VTune^{TM} Performance Analyzer, Pallas Vampir^{TM} and Vampirtrace^{TM}

Byly provedeny standardní výkonové testy distribuovaného systému a bylo provedeno porovnání jak se superpočítačovým komplexem IBM SP/SP2, který je na naší škole používán od roku 1999, tak i s nejmodernějšími systémy, např. IBM eServer 325. Výsledky testů byly zveřejněny v publikovaných zprávách:

Publikační činnost (interní a externí):

- [1] P. BUREŠ, R. LANGER, P. MAN, P. POSPÍŠIL: *AMD Opteron 1.6 GHz Experimentation*, Final Report of the Early Support Program (ESP) for the IBM eServer 325, 2003, p. 19.
- [2] Z. KONFRŠT: *Java Threads on an Experimental IBM Opteron Cluster System*, Technical Report of the Early Support Program (ESP) for the IBM eServer 325, 2004, p. 6.
- [3] Z. KONFRŠT: *Computational and Performance Testing on an Experimental IBM Opteron Cluster System*, *Workshop'2004*, ČVUT Praha, 2004 (příspěvek přijat).

Popis řešení

Nově dodaný systém byl nakonfigurován tak aby splňoval veškeré požadavky na něj kladené. Operačním systémem je Linux, Red Hat 7.3. Cluster podporuje dva základní způsoby pro přístup uživatelů k výpočetním zdrojům. Jedním z nich je interaktivní práce, druhý způsob pak umožňuje spouštění neinteraktivních úloh prostřednictvím dávkového systému. Diskové pole serveru bylo rozděleno na dva nezávislé file systémy. Práce v systému standardně pro uživatele běží v single user modu, tj. systém pro svůj velmi vysoký výkon používá vlastní paralelizaci. Této vlastnosti je využito zejména při použití komerčních programů (Ansys, Abaqus). Díky nainstalovaným paralelním programům lze vyvíjet a optimalizovat vlastní paralelní programy a distribuovat je mezi procesory dle vlastní potřeby programátora.

Pro oblast sledování systému a jeho správu, správu účtů a zajištění bezpečnosti systému byl nezbytný vývoj vlastního programového vybavení. Veškeré informace pro uživatele jsou průběžně uveřejňovány na webových stránkách.

Závěr

Pořízený systém byl zprovozněn a zpřístupněn po síti všem uživatelům z ČVUT. V současné době nabízí možnosti pro samostatnou vývojovou práci při použití optimalizovaných překladačů. Zároveň jsou na něm nainstalovány programové systémy Ansys a Abaqus, které jsou používány zejména na fakultě stavební, strojní a dopravní. Vybudovaný distribuovaný systém bude aplikován ve výuce vyšších ročníků odborných předmětů a pro práce doktorandů již v letním semestru roku 2004. Jedná se především o implementaci do výuky studijních oborů *Stavební inženýr*, *Stavebnictví*, *Strojní inženýr*, *Strojírenství*, *Dopravní inženýr* a *Elektrotechnika* na příslušných fakultách ČVUT.

Na řešení projektu se podíleli:

Ing. Zdeněk Konfršt

RNDr. Petr Pospíšil CSc.

Mgr. Jan Březina

Petr Man

Radek Langer

Mgr. Pavel Bureš

Čerpání finančních prostředků

Při čerpání dílčích finančních prostředků bylo postupováno přesně podle dodaných pokynů.

Struktura finančních prostředků:

Platy pracovníkům: 444 tis

Soc. pojištění: 116 tis

Zdrav. Pojištění 40 tis

Celkem 600 tis

Investiční prostředky: 0

Neinvestiční prostředky:

Plánovaná dotace MŠMT 600 tis. Kč

Skutečná dotace MŠMT 600 tis. Kč

V Praze 11.1.2004

Ing. Zdeněk Konfršt
řešitel projektu

JUDr. Anna Kracíková
vedoucí ekonom. oddělení VIC

Doc. Ing. Lubomír Ohera, CSc.
ředitel VIC ČVUT